

e-Learningowy Moduł 3 - VAT

PODATNIK Wnioski z kursu

Poniżej znajduje się praktyczne podsumowanie najistotniejszych informacji przekazanych w kursie.

Niniejszy kurs e-learningowy opiera się na przepisach unijnych dotyczących podatku VAT obowiązujących na dzień 1 stycznia 2020 r. (dotyczy dyrektywy VAT, dyrektywy ws. zwrotu podatku VAT oraz rozporządzenia wykonawczego ws. dyrektywy VAT)

Niniejszy moduł stanowi element większego kursu nt. podatku VAT, składającego się z następujących części:

- Wprowadzenie
- Terytorium
- **Podatnik**
- Transakcje
- Miejsce transakcji podlegających opodatkowaniu
- Usługi cyfrowe i system Mini One-Stop Shop (MOSS)
- Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego i podstawa opodatkowania
- Stawki
- Zwolnienia
- Prawo do odliczenia
- Zwrot
- Zobowiązanie

W ramach tego kursu dowiesz się, kim są osoby przeprowadzające transakcje. Odpowiada on na pytanie „kto?”

1. Cele edukacyjne

Po ukończeniu kursu uczestnicy będą w stanie:

- Odróżnić **podatnika, osobę odpowiedzialną** za zapłatę podatku oraz **ostatecznego konsumenta**
- Określić, kto odpowiada za płatność i kto kwalifikuje się jako podatnik.
- Zdefiniować różne osoby, które mogą być odpowiedzialne za zapłatę podatku
- Wiedzieć, czym jest odwrotne obciążenie, i kiedy jest stosowane

2. Ogólny zarys

W każdej transakcji podlegającej opodatkowaniu występuje dostawca i kupujący. Każda zaangażowana osoba pełni inną rolę dla celów podatku VAT.

Konsument końcowy musi zapłacić podatek podatnikowi, który jest jednocześnie osobą zobowiązaną do zapłaty podatku organowi podatkowemu. **Podatek jest odprowadzany do organu podatkowego przez dostawcę**, który jest zobowiązany do zapłaty, niemniej **koszt podatku ponoszony jest przez ostatecznego konsumenta jako część ceny** płaconej dostawcy.

Ostateczny konsument musi zapłacić cenę plus VAT za otrzymane towary i świadczone usługi. Oznacza to, że sprzedawca lub usługodawca musi przekazać organom podatkowym podatek VAT zapłacony przez konsumenta.

Podatnik: Każdy, kto regularnie i samodzielnie prowadzi działalność gospodarczą polegającą na dostawie towarów i świadczeniu usług.

Osoba prawna niebędąca podatnikiem: Niektóre kategorie osób prawnych, takie jak organy publiczne czy holdingi nieprowadzące działalności gospodarczej.

Osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty podatku: Osoba prawnie zobowiązana do odprowadzenia podatku VAT do organów podatkowych.

Konsument końcowy: Ostateczny klient, któremu dostarczone zostają towary lub świadczone są usługi, ponoszący cały ciężar podatku.

Odwrotne obciążenie: Sytuacja, w której to klient, a nie dostawca, jest zobowiązany do zapłaty podatku VAT organom podatkowym.

3. Transfer zobowiązań: ODWROTNE OBCIĄŻENIE

Zazwyczaj to dostawca jest osobą odpowiedzialną za zapłatę podatku, ale czasami **za odprowadzenie podatku odpowiada klient, a nie dostawca**. Ten wyjątek służy ułatwieniu pobierania VAT lub niedopuszczenia do uchylania się od płacenia podatków. Odwrotne obciążenie może być **obowiązkowe lub opcjonalne**.

W niektórych przypadkach (np. dostawa energii) **odpowiedzialność za odprowadzenie podatku należy obowiązkowo przenieść na klienta**, co oznacza, że podatnik otrzymujący usługę musi przeprowadzić samoocenę w celu obliczenia podatku VAT do odprowadzenia z tytułu nabytej usługi.

Przykład: W przypadku dostaw energii elektrycznej podatek VAT powinien być odprowadzany przez spółkę energetyczną w państwie członkowskim, w którym znajduje się odbiorca końcowy. Ponieważ jednak spółka ta nie ma swojej siedziby w tym państwie członkowskim, obowiązek zapłaty zostaje przeniesiony na klienta, czyli w tym przypadku na dystrybutora energii elektrycznej.

W dyrektywie 2008/8 zmieniły się zasady dotyczące podatników świadczących usługi klientom w innym państwie członkowskim.

Najistotniejszym **powodem transferu zobowiązania** na nabywcę towarów lub usług jest fakt, że **dostawca nie posiada siedziby w państwie członkowskim**, w którym dostawa towarów podlega **opodatkowaniu**. **Wówczas podatek VAT odprowadza podatnik nabywający usługę**.

Opcjonalne odwrotne obciążenie:

W innych przypadkach opcja ta jest pozostawiona uznaniu państw członkowskich, które mogą zdecydować o wprowadzeniu rozwiązań w zakresie ww. przeniesienia zobowiązań podatkowych do prawa krajowego.

Nawet jeżeli dostawca ma siedzibę w państwie członkowskim, w którym podatek jest należny, mechanizm odwrotnego obciążenia **nadal może być opcją dla państw członkowskich** w celu zapobiegania oszustwom.

Przykład: Nowo wybudowany dom jest sprzedawany podatnikowi w państwie członkowskim A. Ponieważ dostawca ma siedzibę w państwie członkowskim A, byłby zobowiązany do zapłaty podatku VAT. Można jednak zastosować odwrotne obciążenie na podstawie artykułu 199(1)(g). W tym przypadku należy zastosować odpowiednie prawo krajowe.

Mechanizm odwrotnego obciążenia można stosować do dostaw towarów, świadczenia usług, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów oraz importu towarów.

Ogólnodostępne kursy e-learningowe znaleźć można w witrynie EUROPA:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

*Przypominamy, że niniejszy dokument zawiera praktyczne podsumowanie najistotniejszych informacji przekazanych w kursie.
Jedynie akty prawne Unii Europejskiej opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej uznaje się za autentyczne. Komisja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za to szkolenie.*